

Nijmegen klimaatbestendig

Laat naast een technisch proces een bewustwordingsproces lopen.

Nijmegen is European Green Capital 2018. Een van de redenen voor het winnen van deze prestigieuze titel is hoe Nijmegen omgaat met klimaatadaptatie. Het 'Ruimte voor de Waal'-project zorgt niet alleen voor waterveiligheid, maar is ook een prachtig rivierpark midden in de stad. En er is meer.

ACCEPTATIE EN HANDELINGS-PERSPECTIEVEN

Het besef groeit dat klimaatoverlast niet altijd is te voorkomen. We moeten ons voorbereiden op de onvermijdelijke gevolgen van klimaatverandering door te blijven investeren in preventieve maatregelen (hogere en sterkere dijken, voldoende waterberging en robuuste groenstructuren) én maatregelen die de gevolgen beperken. Dan komen 'watermaatregelen' in beeld als aangepast bouwen, het beschermen van

We ervaren het veranderende klimaat door meer extreme situaties, zoals de wateroverlast door onweersbuien of tijdens lange droge zomerperiodes. Ook in Nijmegen staan de leefbaarheid en de waterhuishouding onder druk. Bij zware buien lopen kelders onder, geeft water op straat overlast of soms zelfs schade aan gebouwen en infrastructuur. Maar naast te nat, kan het ook te heet worden in de stad. Pleinen, parkeerplaatsen en bedrijventerreinen veranderen dan in nare 'hotspots'. Plaatselijk onderzoek wijst uit dat het verschil in oppervlaktetemperatuur tussen de rand van de stad en het centrum 's nachts op kan lopen tot 7 graden Celsius. Hogere temperaturen hebben invloed op gezondheid, welbevinden en productiviteit van

de mens, maar ook op de flora en fauna en de waterkwaliteit. Vooral in het centrum en de volkswijken, die sterk versteend zijn en weinig groen hebben.

kritische infrastructuur en het verbeteren van het crisismanagement. En ook ‘groenmaatregelen’ als koele huizen en koele plekken in de openbare ruimte (parken, waterspeelplekken). Allemaal aspecten die voor ons aanleiding zijn om voortvarend aan de slag te gaan met klimaatadaptatie.

NIJMEGEN IS GOED BEZIG

In Nijmegen zijn vele vijvers en watergangen natuurlijker heringericht. Waterschap Rivierenland heeft vastgesteld dat de waterkwaliteit overal in Nijmegen redelijk goed is. Vanuit gemeentelijke rioleringsplannen werken we al vijftien jaar aan het tegengaan van regenwateroverlast en te hoge grondwaterstanden (langs het Maas-Waal kanaal en de Waal). Met modelberekeningen en stresstesten hebben we inzicht gekregen in de bedreigingen van hevige regenval en circa 15 procent van de oude stad is al afgekoppeld. Binnen het Eu-

‘Natuurlijke’ wateropvang aan de Van Heutzstraat.

Zoek aansluiting bij bewoners, tuincentra, woningcorporaties en campagnes als Operatie Steenbreek.

ropese project Future Cities heeft Nijmegen hittekaarten gekregen. Die kaarten geven goed inzicht in de ruimtelijke spreiding van hittestress. Met behulp van Europees geld zijn groendaken op het stadhuis aangelegd en het parkje op de Korenmarkt. Groenindicator-kaarten geven de plekken aan waar te weinig groen (en dus teveel hitte) is. Sinds 2013 wordt jaarlijks een nieuw park aangelegd. De campagne ‘Groen Verbindt’ maakt de stad groener en bevordert de sociale cohesie. Want een stad klimaatbestendig maken, vergt ook de inzet van bewoners, bedrijven en woningcorporaties. Nijmegen heeft zich ook aangesloten bij de campagne ‘Operatie Steenbreek’, een landelijke campagne om de private ruimte minder stenig te maken en meer groen en ecologisch. Stenen eruit, planten erin! Daarvoor zoeken we verbinding met tuincentra, groenopleidingen (Helicon, Larenstein) en groene organisaties (IVN, Natuurplaza). Dit is een van de speerpunten in ons European Green Capital jaar.

KLIMAATBESTENDIG NIJMEGEN IN 2050

Voor het realiseren van een klimaatbestendige stad in 2050

moet, parallel aan het ‘technische’ proces, ook een bewustwordingsproces gaan lopen. De leefbaarheid van een straat, buurt of wijk - en de daarmee samenhangende gezondheid van mensen - is onlosmakelijk verbonden met de mate van groen in de buurt en tuin en de intensiteit van verkeer en bedrijvigheid. Het ‘scheiden’ van water moet net zo gewoon worden als het scheiden van afval. Met behulp van natuurlijke oplossingen voor wateropvang, waterlevering en het voorkomen van hitte kunnen we zorgen voor een gezonde leefomgeving.

Om dit te bereiken werken we in de regio, in samenwerking met Waterschap Rivierenland en Provincie Gelderland, samen aan een ‘Klimaatadaptatiestrategie’. We praten met belangrijke *stakeholders*, zoals bedrijven en woningcorporaties, en we betrekken de burgers bij het beheer van hun eigen leefomgeving. Zonder hen, ons ‘Groene kapitaal’, is klimaatadaptatie niet mogelijk.

Websites

www.greencapital2018.nl

